



Японські міфологічні легенди префектур Тотторі та Кагошіма

Ірина БАТЮК

У японського народу, як і в інших народів, є чимало міфологічних легенд про монстрів, чудернацьких створінь, привидів, що захоплюють читача своєю оригінальністю. У фольклорній традиції Японії виділяють окремих жанр «кайдан» або «квайдан» – «легенди про надприродне». У широкому сенсі кайдан стосується будь-якої страшної історії і має конотацію до японської казки періоду Едо (1603–1868), розквіт якого припадає на XVIII ст. Учені вважають, що вплив на цей жанр мала китайська колекція історій про привидів, відома під назвою «Ляо-джай-джи-ї», або, як її більше знають у народі – «Ляо-джай» («Повісті про незвичайне з кабінету Ляо»), а також народні казки та буддійські притчі. Водночас у Японії процвітала салонна гра «Хяку моногатарі кайданкай» («Компанія оповідачів ста страшних історій»), у якій по колу розповідали кайдани, гасячи по одній свічці після кожної історії. Чим темнішою ставала кімната, тим страшнішими були легенди оповідачів.

Через велику популярність гри цей жанр став не тільки літературним і отримав назву «кайданшю», а й кінематографічним, оскільки на його основі почали знімати фільми жахів. Проте сам термін зараз уже використовують не настільки широко. Японські фільми та книги жахів, як-от: «Прокляття» та «Дзвінок», називають або «хораа» (англ. Horror) – «фільм жахів», або «ковай ханаші» – «страшна історія». Назву кайдан вживають автори та режисери, щоб надати традиційного, а точніше старомодного відтінку певній мистецькій роботі.

Японські міфологічні легенди, які ввійшли в цю публікацію, мають народну основу. Вони записані у префектурах Тотторі та Кагошіма. Перша з них – префектура Японії в регіоні Чюоку, розташована в західній частині острова Хонсю, її центр – місто Тотторі. Префектура Кагошіма розташована у південній частині острова Кюсю, префектурний центр – місто Кагошіма. Їй належать численні острови у Східнокитайському морі, найбільшими з яких є Танега, Яку та острови Амамі.

Майже всі тексти міфологічних легенд записано і подано з коментарями Кадзуко Фуджії (Сьюзі). Ця японська дослідниця народилася на острові Шьодо префектури Кагава. Навчалася у Вищій школі острова Шьодо, а потім у Жіночому університеті Нари за спеціальністю «англійська філологія». Далі працювала у видавництві Коданшія, стажувалася в Америці у Вайомінгському університеті, де вивчала міжнародні відносини з акцентом на культурній антропології. Записування міфологічних легенд, зокрема страшних історій про японські чудовиська та примари, почала займатися з 1997 р.

Усі фольклорні тексти японською мовою у записах Кадзуко Фуджії розміщено і взято з сайту: http://www.rg-youkai.com/tales/ja/31_tottori/01_azuki.html

1. Адзукі Тогі-тогі¹

Цю легенду розповів Комацу Йошінорі, 67-річний ветеринар, який народився та виріс у місті Мочігасе району Ядзу префектури Тотторі. Оскільки він був наймолодшою дитиною у сім'ї, то наслухався багато легенд міста Мочігасе від матері, яка померла у 93-річному віці сім років тому.

У давнину таке діялося. У місті Мочігасе є завулок із невеличкою алеєю. Посеред неї навіть зараз є колодязь із викладеним навколо нього кам'яним муром. Батьки так застерігали дітей:

– Не можна гратися допізна біля колодязя, бо прийде «Гошьо-гошьо»².

– Хто прийде? – запитав я у матері.

– Проходячи повз колодязь, чуєш, як струшують боби. Поступово ці звуки посилюються. Раптом величезна рука вириває з колодязя і хапає за низ кімоно, вивертаючи його.

Але і з Адзукі Гошьо-гошьо якимось трапилася небезпечна пригода.

Одного дня до колодязя навідався величезний чоловік, який пишався своєю силою, і сказав:

– Я зловлю цього монстра!

Чим ближче він підходив, тим дужчав голос із колодязя:

– Я Адзукі Гошьо-гошьо!

Раптом із колодязя вигулькнула рука та вхопилася за низ кімоно чоловіка. Останній із усіх сил вхопився за неї однією рукою, а іншою притримував кімоно, і пішов додому, не обертаючись. По дорозі голосно кричав:

– Чудовисько не з'явиться, нема чого боятися!

Чоловік швидко дійшов додому і, переходячи поріг, випустив із рук чудовисько. Гошьо-гошьо повернувся до свого старого колодязя.

Коментар Фуджії Кадзуро (псевдо: Сьюзі).

Цю легенду Комацу Йошінорі чув від матері, ще коли був дитиною, на Новий Рік, який святкували за старим календарем десь у лютому. Тоді все було вкрите снігом, висота якого сягала 40–50 см. У той день він слухав розповідь, куштуючи мочі³, які приготувала мати. У цьому регіоні вони округлої форми. У кінці року їх виготовляють так: б'ють товкачем рис у ступі, додаючи води. Потім складають готові мочі у горщик і так зберігають.

Комацу походить зі старовинного роду, який займався вирощуванням японського чаю, розведенням шовкопрядів і великої рогатої худоби.

Взято з сайту: http://www.rg-youkai.com/tales/ja/31_tottori/01_azuki.html

2. Таємниця самотньої хатини

(Місто Тотторі, квартал Хатто)

Цю історію про привидів розповідають у кварталі Хатто міста Тотторі. Її розказала Танігучі Масае, яка уже більш як 60 років живе у місті Тотторі. А почула вона її від людини похилого віку під час буддійської поминальної меси, на якій зібралися родичі.

Далеко в горах самотньо стояла одна хатина, у якій дуже дружно жили дідусь і бабуся.

¹ Адзукі Тогі-тогі – у перекладі з японської означає «Мийник бобів адзукі» або, як його ще називають, Адзукі Арай. Ця міфологічна істота характерна для легенд багатьох префектур Японії. Зазвичай вона з'являлася поблизу ріки чи іншої водойми і мила боби, наспівуючи пісеньку: «*Чи то помити боби адзукі, чи кого з'їсти?*». Кожен, хто був поблизу водойми, падав у воду. Адзукі Тогі-тогі має гротескний вигляд, великий зріст, поріділе на голові волосся, криві зуби, тонкі вуса, вип'ячені жовті очі, одягнена у лахміття. На малюнках її зображують схиленою над п'ялою для промивання бобів адзукі.

² Гошьо-гошьо – ономагопя в японській мові, яка передає звук миття бобів. У цьому тексті Адзукі Гошьо-гошьо має іншу назву – Адзукі Тогі-тогі.

³ Мочі – японська рисова паляничка, виготовлена з потовченого клейкого рису. Японці їдять цю страву упродовж року, а також традиційно її подають на Новий Рік.

Дідусь якось сказав:

– Бабуню, якщо я раніше помру, ти б могла не ховати мене у могилу, а покласти у труну і залишити в оселі.

– Недобре так говорити, – суворо заперечила бабуся, але подумала, що не почуватиметься так самотньо, якщо він буде поряд.

Після цієї розмови минуло багато приємних і щасливих днів.

Одного дня бабуся захворіла та раптово померла. Дідусь, прокинувшись вранці, подумав, який він самотній. І навіть коли їв сам, шепотів щось, звертаючись до неї. Він пригадав, як просив покласти його у домовину та залишити в хатині. Відразу переодяг її у поховальний одяг, поклав у труну і заніс до сусідньої кімнати. Коли дивився на її постать, сум сповнював його, хотілося ридати, але він з усіх сил стримував себе, бо знав, що якщо ріка Сандзу⁴ переповниться слізьми, то бабуся не зможе перебратися на другий бік.

Йому стало легше на душі від думки про те, що відтепер вони зможуть жити разом під одним дахом. Таким чином обоє знову зажили у хатині в горах.

Незадовго стемніло. Опівночі він почув знайомий голос:

– Діду, ти там є?

– Є, є, я тут.

Мабуть, заспокоївшись цим, бабуся притихла.

(Танігучі промовила це м'яким діалектом Тотторі, за манерою бабусі. Сьозі охопив жаль)

Наступного дня, коли уже зовсім звечоріло, прийшов самурай із мечем і попросився на нічліг.

Старий намагався відмовити йому, пояснюючи це тим, що дуже зайнятий і не може когось прийняти цього вечора. Самурай наполягав, оскільки заблукав і потрапив у скрутне становище такої глухої ночі. Дід поступився і врешті дозволив тому спинитися у себе.

Дідусь пригадав, що має в околиці справи, тому попросив самурая пригланути за оселею, сказавши:

– У сусідній кімнаті є моя дружина, яка погано почувається, тому якщо вона щось промовить, кажи: «Я є, є». У жодному разі не відкривай дверей у її покій.

– Добре, я зрозумів, – ствердно відповів.

Самураю не було чого робити, тому він підсунувся до ірорі⁵ і, куняючи, наглядав за хатиною.

Тоді...

Було уже за північ, десь у час Бика⁶, коли навіть трави й дерева дрімають, як із сусідньої кімнати почувся хрипкий голос:

– Діду, діду, ти там є?

Самурай прокинувся від здивування і пригадав слова старого.

– Є, є. Я тут є.

Після цього почувся трохи роздратований голос бабусі:

– Ні, це не дідів голос!

(Голос Танігучі прозвучав зовсім як бабусин із сусіднього покою. Сьозі здригнулася так, як і молодий самурай).

Самурай забув про обіцянку, яку дав дідусеві, і розсунув фусума⁷.

З труни встала стара жінка, одягнена у білий поховальний одяг.

– Ой! – скрикнув самурай і разом зі своїм мечем кинувся навтьоки з хати.

⁴ Ріка Сандзу («Ріка Трьох Шляхів») – згідно з буддійськими віруваннями, це ріка, через яку померлі переправляються сьомого дня після смерті, щоб потрапити в потойбічний світ. Шлях проходження ріки залежатиме від зроблених ще за життя справ.

⁵ Ірорі – місце для вогнища квадратної форми, вирубане у підлозі селянських будинків.

⁶ Час Бика – назва часу в давнину. Тепер це друга година або проміжок часу між першою та третьою годинами ночі.

⁷ Фусума – паперові розсувні двері між кімнатами у японських будинках.

Коментар Сюзі:

Танігучі добре пам'ятає цю розповідь, хоча чула її дуже давно. Глибоко вразило те, як оповідачка передала щирі почуття старенького подружжя справжнім діалектом Тотторі, який додав особливої родзинки цій історії про привидів.

Взято з сайту: http://www.rg-youkai.com/tales/ja/31_tottori/03_ikkenya.html

3. Тенгу⁸ гори Санкаку

(Префектура Тотторі, район Ядзу,
місто Мочігасе)

Місто Мочігасе префектури Тотторі району Ядзу було першим пунктом для перепочинку феодалів і челяді з замку Тотторі в час системи почергового перебування у столиці⁹. Від Тотторі туди можна добратися машиною за тридцять хвилин. Якщо із заїжджого двору в Мочігасе спрямувати погляд угору, то можна побачити гору Санкаку (так звану гору Токкін). На вершині гори є невеличкий синтоїстський храм, у якому може поміститися 20–30 людей.

Давним-давно синтоїстський священик Танака звертався з проханнями в молитвах у храм. Він планував сім днів провести у покуті. Через чотири-п'ять днів у час Мавпи (приблизно о третій ранку) сталося таке: на дні ущелини пройшла велика проливна злива, наче в літню пору.

– Нема жодної хмарини на небі. Дивовижа якась, – промовив священик.

Коли озирнувся довкола, то побачив, що попри вітер, як не дивно, листя на деревах анітрохи не колихалося. Раптом на відстані п'яти-шести шяку (менш ніж два метри) на землю спустилася постать чудовиська з довгим носом і очима, наче жолудями. Він витріщався на священика, не кліпаючи. Останній відповів йому непереможним пильним поглядом. Їхні погляди зустрілися.

Тоді чудовисько полетіло у небеса, наче маріонетка, яку смикнули за нитки. З обох боків у нього вирости крила. Схиливши вперед голову, стрімко полетів на саме дно ущелини.

Хоч дощу уже не було, та з ущелини почувся шум літньої грози.

Люди говорили, чи не був це часом тенгу?

Коли невіруючий приходить на гору, то невідомо звідки з'являється метелик величиною із тридцять сантиметрів, який летить у напрямку обличчя для того, щоб скинути людину в ущелину. А до побожної людини прилітає жовтий метелик і проводить її до вершини гори.

Коментар Сюзі:

Цю історію розповів Комацу під час ланчу в модному європейському ресторані у місті Тотторі. Пригадую, дитиною я бачила, як із миттєвим настанням сутінків за селом біля підніжжя гори миготіли блукаючі вогники¹⁰. Вони швидко наближались. Бабуся спостерігала за цим на веранді та казала:

– Лисиці прийдуть до тебе! Якось похвали їх, похвали.

Відчуваю ностальгію за тим, як уся сім'я збиралася навколо вечері разом зі старшими членами родини. Що ж буде, як у великому місті зникне така родинна метушня?

Сюзі твердо постановила обов'язково приїхати в Мочігасе.

Взято з сайту: http://www.rg-youkai.com/tales/ja/31_tottori/05_sankakuyama.html

⁸ Тенгу – чудовисько у японській міфології. Є два види цих створінь: перше має людиноподібний вигляд із червоним обличчям, видовженням носом і крилами, а друге – схоже на ворону. Має надлюдську силу, носить при собі чарівне віяло з пір'я.

⁹ Система почергового перебування у столиці (яп. *Sankin Koutai*) – це система, яку було впроваджено у 1635 р. і діяла до 1862 р. Згідно з цією системою, володарі провінцій повинні були перебувати на службу в Едо (тепер Токіо) до ставки сьогуну клану Токугава.

¹⁰ Блукаючі вогники або «лисячі вогники» – у японському фольклорі ці містичні вогні видихає лисиця. Вони з'являються на полях, поблизу гір.

4. Красуня зі ставка Тане (місто Тотторі, квартал Кокуфу)

Квартал Кокуфу розташований на півночі міста Тотторі біля підніжжя гори Мані. Тут є озеро діаметром в один кілометр, а посеред нього – острівець Накано.

Давним-давно в місті Кокуфу в околицях Міяношіта прислужувала одному багатію дівчина, яка звалася Отане. Походила вона з села Фукубе з роду Хосокава. Її шкіра була білосніжною.

Одного зимового вечора у домі багатія зібралася молодь, яка засиділися допізна. Коли настала темна ніч, усі зголодніли.

– Ох, як у шлунку бурчить. Нема чого смачненького попоїсти?

Було тільки й мови про їжу. Саме тоді Отане сказала:

– Я принесу якоїсь смакоти, – і вийшла.

Через деякий час приносить Отане повний фартух соковитої хурми. Молодь дуже зраділа.

З того часу дівчина щоночі приносила хурму. Один молодик здивувався, звідки Отане бере хурму, якщо надворі зима. Тому, крадучись, простежив за нею.

Вона жваво йшла по піщаному березу до води, не оглядаючись. Не встиг молодик і кліпнути оком, як Отане перетворилася на білу гадюку та зникла під водою. Доплила до острівця Накано посеред ставка і плавно полізла на дерево хурми. На ньому дозривали налиті плоди, наче дзвони. Отане їх зривала.

Молодик потер очі від здивування і поплазував до будинку багатія.

– Я, я закляк! – сказав і розповів усе, як було.

Наступного дня до ставка наблизились інші молодики. Коли проходили повз острівець Накано, то побачили, як у корінні дерева камелії зивається біла гадюка. З того часу Отане більше ніколи не з'являлася в домі багатія, оскільки люди довідалися про справжнє її єство.

Коментар Сьюзі:

Сьюзі їхала у машині з кондиціонером пана Комацу Йошінорі (69-річного ветеринара), який розповів цю легенду, разом із паном Сумі Садао (головуючим Фольклорної асоціації префектури Тотторі) до ставка Тане.

Від дьони Тотторі до ставка п'ятнадцять хвилин їзди. Пан Сумі підкреслив таку цікаву деталь:

– У першій легенді були молоді люди, які врятували гадюку, але до наших днів, на жаль, цього епізоду не збереглося.

Я не могла відразу не погодитися. А ви як?

Іхали бічною дорогою і зупинилися біля кручі, що вела до ставка. Усі вийшли і неспішно попрямували до нього. Літнє сонячне проміння мерехтіло і тяглося до них. Берег ставка був яскраво-білим. Здалеку на протилежному боці ставка поміж зелені дерев виднілося розкішне бунгало.

Комацу сказав:

– Ще перед війною я приходив сюди з матір'ю, якій би зараз виповнилося сто років, поїсти нігірі¹¹. У той час на протилежному березі нічого не було.

Це ж п'ятдесят років тому було? Час тут плине повільно.

Острівець Накано, як і колись, покритий соснами. Але як би я пильно не вдивлялася, дерева хурми ніде не було видно. А за берегом була гущавина, у якій, кажуть, поклоняються Бендзайтен¹².

Для мене залишається загадкою, як цей ставок пов'язаний із гадюкою. Та найбільше здивувало те, що це місце зовсім не відвідують туристи.

Взято з сайту: http://www.rg-youkai.com/tales/ja/31_tottori/04_tanegaike.html

¹¹ Нігірі або нігірі-дзуйі – це один із видів японських суши. Готують їх зі спресованої в руці грудочки рису і начинки, яку кладуть зверху.

¹² Бендзайтен – японська назва індуїстської богині Сарасваті. Вона є покровителькою всього плінного: води, слів, мови, красномовства та музики. У Японії її зображують з біва у руках (традиційною японською лютнею).

5. Чорт гори Сендзоку

(Префектура Тотторі, район Ядзу, місто Мочіґасе)

Цю легенду розповів Комацу Йошінорі, 67-річний ветеринар, який народився та виріс у місті Мочіґасе району Ядзу префектури Тотторі.

Оскільки він був наймолодшою дитиною у сім'ї, то наслухався багато легенд міста Мочіґасе від матері, яка померла у 93-річному віці сім років тому.

У Мочіґасе є гора Сендзоку (висотою 736,3 метри). Рано-вранці, ще до третіх півнів, Комацу йде на прогулянку зі своєю собакою, дивлячись уверх на гору трикутної форми, огорнуту туманом. Від легких сонячних променів вона здається схожою на гори з вишуканих китайських картин, виконаних тушшю.

На вершині гори є невеличкий синтоїстський храм, який може вмістити 20-30 чоловік.

У давнину в селі Хікіта жив феодал Торіґоє. У нього була дочка-красуня. Щовечора в її кімнату в гості приходив молодий юнак – для того щоб розважити її, розповідав різні цікаві історії. А вранці кудись ішов. Селом поповзли плітки, що до доньки феодала ходить якийсь юнак:

– Донька феодала на виданні, і до неї таємно ходить молодик. Хто ж він?

Почувши це від сторонніх, мати дівчини дуже здивувалася, прикликала доньку і детально розказала, що та має робити:

– Ось, доню, коли прийде цей чоловік, приший до низу його кімоно ляну нитку.

Дівчина зробила так, як мати казала – пришила нитку до низу кімоно.

Наступного дня мати попрямувала в гори за видовженою ниткою, яка ввібрала вранішній туман і виблискувала від роси. Куди ж вона веде?

І вона підійшла до печери, у якій жив чорт.

– Ой, так це ж чорт гори Сендзоку є її коханцем!

У домі багатія почалася паніка від такої лихого звістки.

Туди прийшов голова провінції Інаба¹³, якого звали Тачібана но Юкіхіра. Він знав, що нечистого так легко не здихаєшся, тому вирішив помолитися до бога Ашіо гори Сендзоку (Окунінуші, Ашіхара-шіко¹⁴).

Врешті-решт чорта вбили і спалили на вершині гори. Хоча усі зраділи, але не так все сталося, як гадалося. Попіл від нечистого розлетівся за вітром. Тому й дотепер попіл дощукає людям, перетворившись на комарів.

Взято з сайту: http://www.rg-youkai.com/tales/ja/37_kagawa/01_hachininiva.html

6. Скеля восьми чоловіків

(Префектура Каґошіма, о. Шьодо)

Уздовж північно-східного узбережжя острова Шьодо є село, що зветься Івагатані. На початку періоду Едо¹⁵, коли зводили осакський замок, ця місцевість славилася хорошим будівельним каменем, який добували і кораблями відправляли в Осаку. Навіть зараз там можна побачити велетенські кам'яні брили, що залишилися. Нашадків вартових цього каміння зараз можна віднайти за прізвиськом Іваатоко («Плюска скеля»).

У селі Івагатані є величезна кам'яна брила, яка зветься «Скеля восьми чоловіків». Кажуть, що під тією великою скелею загинули і сплять вічним сном вісім працівників. Чому загинуло вісім, хоча працювало їх дев'ять?

¹³ Інаба – стара назва провінції. Тепер це східна частина префектури Тотторі.

¹⁴ Окунінуші – бог у японському синтоїзмі, правитель провінції Ідзумо. Вважається богом національно-державного будівництва, сільського господарства, бізнесу та медицини. Одне із його численних імен – Ашіхара-шіко.

¹⁵ Період Едо – період у Японії, який отримав свою назву від міста Едо (тепер Токіо) і протривав від 1603 до 1868 року. Ще його називають періодом Токуґава, оскільки влада була зосереджена в руках сьогунів (голів самурайського уряду) з роду Токуґава.

Цього разу розповім вам таку таємничу історію.

Того дня дев'ять працівників намагалися розколоти скелю, щоб подрібнити її на каміння. Один із них щиро вірив у «Сутру серця досконалої мудрості»¹⁶ і завжди, коли випадала вільна хвилинка, монотонно її промовляв. Робітники облишили нерозколоту скелю та вирішили перепочити під нею. У той час лише праведний робітник чітко почув голос, який наче запрошував його на скелю:

– Ханнья, Ханнья¹⁷.

Він подумав, хто б це міг бути? Не задумуючись, він виповз з-під скелі. Як тільки він це зробив, гігантська кам'яна брила впала на робітників. Так сталося лихо: чоловіків було поховано заживо.

З того часу цю велику скелю стали називати «Скелею восьми чоловіків». У пам'яті про загиблих там досі висить ліхтар.

Коментар Сьюзі:

Цю легенду розповів колишній працівник «Електрокомпанії Чюоку» сімдесятирічний пан Танака Міцуру, житель села Ніші, що зараз входить до складу містечка Учіномі. А він у свою чергу почував її від класного керівника Ямамото, коли ще навчався у другому класі молодшої школи. Пан Танака навіть зараз пам'ятає усі 262 ієрогліфи Сутри Лотоса¹⁸. Він спробував заспівати речитативом її початок. Якщо проспівати сутру до кінця, то це займе три хвилини. Сьюзі подумала, що за три хвилини можна зварити макарони швидкого приготування. Якщо проспівати до кінця Сутру Лотоса, навіть коли нема вільної хвилини, цього часу буде достатньо, щоб приготувати рамен¹⁹.

Трохи не до теми сказано, але мені аж кортить дізнатися, що ж насправді є під тією скелею?

Взято з сайту: http://www.rg-youkai.com/tales/ja/37_kagawa/01_hachininiwa.html

7. Камінь-сідло

(Префектура Кагошіма, острів Шьодо)

Цю історію я почула від пана Оота Ютака, який походить із міста Тоношьо острова Шьодо, майстра гри в го²⁰ при го-клубі. Зараз йому 78 років, а раніше він був учителем.

Коли село огорнули сутінки, молодий хлопець пішов у пивну перехилити чарчину. Потім у хорошому настрої повертався дорогою додому. Була така глупа ніч, що чулося лише його музикання в темряві. Польова дорога губилася у чорній, як смола, темряві.

Аж ось він підійшов до кам'яної брили, яка за формою нагадувала сідло, від чого й отримала назву «Камінь-сідло». Раптом вона так засяяла, наче на неї спрямували світло прожектора.

Здивувавшись, хлопець перейшов балку і поволі поліз на верх каменя. О, диво! На камені тихенько сиділа й посміхалася небаченої краси дівчина. Йому стало трохи дивно, чому юнка поночі сидить у такому відлюдному місці сама, але її чарівна посмішка захопила його, і він втратив пильність.

– Ей, дівчино! – сказав і торкнувся рукою її плеча. Постать дівчини враз розтанула в повітрі. Від несподіванки він повалився на зад.

¹⁶ «Сутра серця досконалої мудрості» (яп. *Hannya shingyou*) – це сутра буддизму махаяна, у якій йдеться про ідеї пустоти та мудрості.

¹⁷ Ханнья (санскр. Праджня) – «Досконала мудрість».

¹⁸ Сутра Лотоса – (повна назва Сутра білого лотоса вищого закону) – відома махаянська сутра, яка лягла в основу буддистських шкіл Тендай та Нічірен. Особливо шанують її у Далекосхідній Азії.

¹⁹ Рамен – японська страва, яка походить із Китаю. Її готують із пшеничних макаронів і бульйону з додаванням різних інгредієнтів, наприклад свинини, пагінців бамбука, грибів, шпинату, нарізаного степір'я цибулі і т. д.

²⁰ Го – гра, яка з'явилася у Китаї та поширилася на території Східної Азії. У ній двоє гравців розставляють чорні та білі камені на розграфленій у горизонтальні та вертикальні лінії дошці. Суть її полягає у захопленні якомога більшої частини дошки каменями свого кольору, не дозволяючи іншому гравцю оточити їх.

– Ой-йю-йюй!

Промовив до себе:

– Яка ж гарна дівчина була, куди ж вона поділася?

Скільки б не роздивлявся довкола, але всюди була густа темрява.

– Така красуня, а які рожеві у неї щічки, які розкосі очі, і сама вона така витончена та загадкова. Її краса заповнить серце кожного чоловіка.

Важко було встояти перед її чарами. Хлопець розгубився і лише стояв приголомшеним.

Аж раптом навколо стало ясно, наче вдень. Поля, дорога, дерева – все почало переливатися перловим сяйвом, причому не було воно ані сонячним, ані місячним, а наче виникало з потойбіччя. Юнака засліпило.

– Ой!

Розплющив очі і побачив, що сидить у кімнаті, залитій яскравим світлом. Стіни, колони, стеля – все було не стільки прикрашено перлами, скільки зроблено з них. Їхне випромінювання колами накладалося одне на одне і здавалося, що це якась неземна кімната.

Кімната переливалася люмінесцентним різнобарв'ям.

Хлопець від усіх цих подій зовсім перестав щось розуміти і від запаморочення повалився на землю.

Посеред кімнати сиділа дівчина. На її вустах вигравала зваблива посмішка і руками вона наче манила юнака.

– Ох, ця дівчина! – подумав і відчув приплив сил.

Через деякий час прислуга принесла різноманітні делікатеси та sake. Дівчина підійшла й, усміхаючись, стала наливати його у піалу.

Одна за одною з'являлися і кружляли у танці служниці. Їх стан огортало кімоно з парчі. Дівчина збоку безперестанку наливала sake, і хлопець почувався таким вдоволе-ним, наче феодал. Бісики в її очах і чарівність полонили юнака.

Незважаючи на це, він чомусь не задумався, що ніхто не промовляє жодного слова, і перебував у веселому настрої, повністю зачарований.

Через мить зненацька поглянув на дівчину, яка сиділа поруч, і скрикнув:

– Ох! – і втратив свідомість.

Така підозріло красива дівчина обернулася на бонзу, півобличчя якого було повнечене і з одним оком.

Наступного ранку повз камінь-сідло, струшуючи вранішню росу, йшов селянин. Аж почув якесь бурчання і вирішив полізти на камінь. Наверху сидів юнак, і промовляв одні й ті ж слова, наче марив:

– Одне око, одне око.

Врешті вдалося від нього дізнатися про дівчину, краса якої перехоплювала подих. Чутки про цю подію поповзли селом, і з того часу з настанням темряви ніхто не йшов тією стороною.

Кажуть, що камінь розламали у двадцятий рік Мейджі (1988), а на тому місці розбили рисове поле. Відтоді там звели статую Джідзо²¹. Зараз це вже друга за рахунком статуя, оскільки попередня була зруйнована після війни.

Коментар Сьюзі:

Пан Оота Ютака чув цю історію у шостому класі молодшої школи (1931) від свого діда, який був сільським головою і помер в одинадцятому році Шьова (1936).

Він ще прокоментував наступне:

– Цю історію я почув від дідуся, але інший старенький селянин розповів зовсім іншу її інтерпретацію, коли я повернувся з війни у двадцять другому році Шьова. Досі не розумію, чому їх сюжет відрізняється.

²¹ Джідзо (санскр. *Кіштігарбха*) – один із найважливіших бодгісатв у буддизмі махаяна. До нього в молитвах звертаються породіллі, щоби життя їхніх дітей було довгим і щасливим.

Сьюзі хотіла би зустрітися з підозрілою красунею-монстром, якби вона існувала в цьому світі. Але дивно, чому ж ті створіння не випустили ні пари з вуст? І ще одне: яким голосом говорять потвори? Якщо хтось знає, то розкажіть.

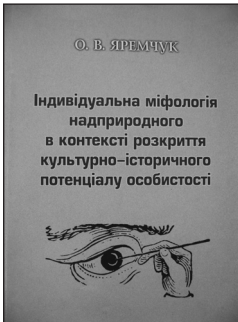
Цього разу фотографував Оота Акіо (47 років). Він мешканець того ж села, що й пан Оота Ютака, але вони не родичі. Зі села на о. Шьодо, у якому є камінь-сідло, човном добирається до міста Такамацу на роботу. Він працює вчителем вищої школи префектури Кагава. Крім того, ще займається фотографією на соціальні теми. Для того, щоб зробити виставку світлин, він 50 разів сходив на острів Оо, що розташований по праву руку від мене, розмовляв із корінними жителями та фотографував. У березні 1998 р. в Токіо у кварталі Гіндза у «Салоні Нікон» проходила його виставка під назвою «Сьогодні острівів Тей та Оо після профілактичних заходів щодо прокази».

Він не знав історії про «Камінь-сідло», але поблизу того місця, де був камінь, і дотепер стоїть статуя Джідзо.

– Старі люди кажуть, що якщо йти цією дорогою увечері, то з'явиться Джідзо. Це досить містична місцевість, – зазначив пан Оота.

Взято з сайту: http://www.rg-youkai.com/tales/ja/37_kagawa/03_kuraisi.html

Нові книги



Яремчук О. Індивідуальна міфологія надприродного в контексті розкриття культурно-історичного потенціалу особистості: Навчально-методичний посібник для самостійної та індивідуальної роботи студентів по курсу «Психологія релігії». – Одеса: Астропринт, 2010. – 60 с.

У навчально-методичному посібнику обґрунтовано сутність індивідуальної та групової психологічної роботи з розвитку етнокультурного міфотворчого потенціалу студентів-гуманітаріїв, запропоновано методику для його емпіричного вивчення в контексті пізнання індивідуальної міфології надприродного. Організацію системи навчальних занять сплановано у вигляді ланцюжка циклів: теорія, практичне заняття, самостійна робота. Послідовність викладення матеріалу засноване на ідеї розвитку – кожна наступна тема побудована на основі попередніх. Найважливішим завданням цього навчально-методичного видання є цілеспрямоване формування мотивації на самопізнання шляхом занурення в сакральний простір культури.



Боряк О. Баба-повитуха в культурно-історичній традиції українців: між профанним і сакральним. – К.: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2009. – 400 с.

Наукову монографію присвячено унікальній постаті в історії української традиційної культури – бабі-повитусі, яка впродовж віків залишалася єдиною помічницею жінки-породіллі під час пологів. Цей завжди втаємничений акт початку життя супроводжувався певними молитвами, формулами-побажаннями, замовляннями, обрядовими діями із залученням цілої низки ритуальних предметів і символів. Повитуху, яка сповна володіла усім цим комплексом знань, автор розглядає з точки зору її статусу як «ритуального спеціаліста».